

CERCURILE MUZEALE, MIJLOC DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ ȘI DE FORMARE A ELEVILOR PENTRU CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

PETRE CRISTEA

Actualitatea problemei privind modificarea conceptului tradițional despre rolul muzeelor și îmbogățirea sa cu noi funcțiuni cultural-educative ne-a stimulat încă din primul an de activitate a instituției noastre, în noua structură teritorială, pentru experimentarea unor noi forme de relații cu publicul, în general, și cu tineretul școlar, în special¹.

Documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971 ne-au orientat în mod superior preocupările pentru implicarea totală a muzeului în procesul complex al educației comuniste, militând consecvent pentru popularizarea științei și ideologiei marxiste, a virtuților creatoare și eroice ale poporului, a „trecutului cu care ne mândrim“.

Studiul asupra structurii grupurilor de vizitatori care au frecventat muzeele noastre, începînd din anul 1969, ne-a atras atenția asupra faptului că ponderea o constituie grupurile de școlari. Studiul evidențiază, în același timp, și creșterea cu fiecare an a frecvenței acestei categorii de vizitatori: de la 68,05% în 1969, la 76,48% în 1972, reprezentînd o creștere de 8,43% într-un interval de numai patru ani.

Această realitate este confirmată și de experiența altor muzee din țară².

* Comunicare prezentată la Sesiunea științifică organizată de Academia de Științe Sociale și Politice și Muzeul de Istorie al Republicii Socialiste România, București, 17—18 decembrie 1973.

¹ G. Mihăescu, P. Cristea, *Din experiența unor acțiuni eficiente cu tineretul*, în „Muzeul contemporan, factor activ în realizarea educației socialiste“, Oradea 1971, pp. 26—28; Tereza Sinigalia, *Simpozionul „Muzeul contemporan, factor activ în realizarea educației socialiste“*, în „Revista muzeelor, nr. 2/1972, pp. 101—116; vezi și „Valachica“ (1969), pp. 279—280 și „Studia Valachica“ (1970), pp. 348; „Valachica — volum pentru elevi“, Muzeul județean Dîmbovița, Tîrgoviște, 1973, pp. 75—80.

² I. Ardeleanu, *Muzeul de istorie, mijloc principal în dezvoltarea conștiinței socialiste*, în „Tradițiile revoluționare și educația tineretului“, București 1970, pp. 137—140; vezi și „Revista muzeelor“, passim.

Concluzia care s-a impus de la bun început a fost necesitatea acordării unei atenții sporite activităților destinate elevilor prin intensificarea colaborării permanente cu școala, organizația pionierilor și U.T.C.

Numeroase muzee din țară au experimentat diferite forme de activitate pentru școlari, care s-au impus și dintre care amintim : lectoratul (Muzeul de Artă al R. S. România) ; cabinetul didactic (Muzeul de Istorie al R. S. România) ; cercul micilor muzeografi (Muzeul de istorie Baia-Mare) ; cercurile de istorie „Prietenii ai muzeului“ ș.a.³

În activitatea cultural-educativă în rîndurile elevilor, muzeul nostru folosește cu succes aceste forme, adaptîndu-le la condițiile și posibilitățile colectivului.

Ne propunem în continuare să facem cunoscută experiența noastră în organizarea și funcționarea cercurilor muzeale pentru elevi, ca variantă specifică și eficientă a cercurilor și societăților științifice ale elevilor, existente îndeobște în școli.

În cadrul muzeului nostru funcționează în prezent cercurile muzeale „Prietenii Curtții Domnești“, „Tinerii arheologi“, „Tinerii etnologi“ și „Prietenii scrisului țirgoviștean“. În organizarea activității acestor cercuri am ținut seama de recomandările C.C. al U.T.C. și Ministerului Învățămîntului privind activitatea cercurilor de elevi și organizarea și desfășurarea activității în afară de clasă și extrascolară⁴.

Spre deosebire de cercurile din școli, cercurile muzeale dispun de modalități de activitate și posibilități materiale superioare. Totodată, ele răspund în totalitate, prin folosirea metodologiei pedagogice și de investigație științifică, principiilor didactice, reușind să creeze cadrul cel mai potrivit de stimulare a interesului elevilor pentru istoria locală și formarea lor pentru cercetare.

Funcționînd cu trei cicluri, potrivit vîrstei și gradului diferit de pregătire școlară, cercurile muzeale pentru elevi oferă, prin programa lor, o gamă variată de activități.

Membrii ciclului I sînt recrutați dintre elevii claselor a X-a ale liceelor de cultură generală — inclusiv de la secția reală, și celui pedagogic. Programul activității lor, cuprinzînd o parte teoretică și una aplicativă, este orientat spre cunoașterea tematicii muzeului pe lîngă care funcționează și în același timp spre aprofundarea a 10 teme de istorie

³ Dr. S. Marcus și Anca Dabija, *Îndrumarea muzeală și școala*, în „Revista muzeelor“, nr. 5/1970, pp. 410—411 ; V. N., *O nouă inițiativă valoroasă*, în „Revista muzeelor“, nr. 4/1973, pp. 307—308 ; Ion Socolan, Blaga Mihoc, *Din activitatea cercului micilor muzeografi din Baia Mare*, în „Revista muzeelor“, nr. 4/1973, p. 309 ; Teodor Mucica, Gloria Ceacalopol, *Muzeul de istorie și școala*, în „Revista muzeelor“, nr. 3/1972, pp. 241—243.

⁴ *În sprijinul activității organizațiilor U.T.C. din școlile generale*, broșură editată de C.C. al U.T.C. — Consiliul pentru munca în rîndul elevilor.

și istorie a culturii locale⁵. De la sfârșitul trimestrului II, după perioada inițială de pregătire teoretică, ei asigură îndrumarea grupurilor de elevi care vizitează muzeul în vacanțele școlare și în zilele de duminică.

În anul următor, promovați în ciclul II, membrii cercurilor muzeale sînt inițiați în metodologia cercetării științifice a disciplinei respective⁶. Activitatea de cercetare este finalizată prin elaborarea unei comunicări de către fiecare membru, pe o temă aleasă din timp, cuprinzînd problematica istoriei sau a istoriei culturii locale. „Competența” lor științifică este confruntată și apreciată în cadrul sesiunilor anuale de comunicări ale elevilor⁷.

Membrii ciclului al III-lea, fiind elevi ai ultimei clase de liceu, ocupați cu pregătirea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățămîntul superior, sînt solicitați într-o mai mică măsură la activitatea cercului, numai o dată pe lună, în susținerea unor activități cultural-educative. În acest scop ei sînt grupați în colective de conferențieri care susțin simpoziune în licee și pentru publicul adult din localitățile lor natale, cu teme: „Dîmbovița — leagăn strămoșesc”, „Itinerare turistice în județul Dîmbovița”, „Comuna... în lumina documentelor”, „Tîrgoviște — vatră de istorie” și altele⁸.

Pentru instruirea teoretică și practică a membrilor cercurilor muzeale avem sprijinul personalului de specialitate din muzeele noastre, precum și al unor profesori și alți specialiști de prestigiu, colaboratori apropiați ai muzeelor. O contribuție importantă la eficiența activității noastre a avut-o menținerea unei strînse legături cu Inspectoratul școlar, Casa corpului didactic și cu societățile științifice ale profesorilor, participînd de regulă cu comunicări la ședințele cercurilor pedagogice și la sesiunile științifice ale filialelor societăților sau ale Casei corpului didactic, precum și cu articole la publicațiile locale, toate pe probleme de metodologie a muncii în cercuri și asupra altor forme de activitate extrașcolară a elevilor, patronate de muzeu.

Folosind din plin avantajul pe care îl prezintă cadrul autentic, ambianța evocatoare a muzeului sau monumentului, care nu mai are nevoie de material didactic complementar, ședința teoretică sau prac-

⁵ Exemplificăm cu următoarele teme: „Vlad Țepeș și Tîrgoviștea în timpul expediției otomane din 1462”, și „Tîrgoviștea — important centru de cultură al Țării Românești în timpul lui Matei Basarab”.

⁶ Din tematica acestui curs menționăm: „Cum se întocmește un studiu?”; „Cum se cercetează în arhive?” — lecție desfășurată la Filiala Arhivelor statului din Tîrgoviște, și „Analiza metodică a unei comunicări științifice” (un elev din ciclul al III-lea prezintă comunicarea sa și împărtășește colegilor mai mici metodele folosite în realizarea lucrării).

⁷ Aceste sesiuni, intitulate „Din istoria ținutului natal”, s-au desfășurat astfel: prima sesiune, între 19—21 iulie 1972; a doua sesiune, între 5—7 ianuarie 1974.

⁸ Vezi „Cronica activității noastre”. în „Valachica — volum pentru elevi”, pp. 75—86.

tică a cercului muzeal câștigă prin puterea de convingere, de emoționare. Am ținut anumite teme de istorie locală la Curtea Domnească, la mănăstirea Dealu și alte monumente și locuri istorice, la Arhivele Statului, pe *șantiere arheologice* sau pe cele de *restaurare*.

Pentru ilustrarea celor arătate mai înainte și pentru înțelegerea mai ușoară a formelor folosite de noi, vom exemplifica cu câteva dintre acțiunile cercului muzeal „Prietenii Curtii Domnești“, care are deja o experiență de patru ani, pe care, într-o anumită măsură ne-am străduit să le extindem și la celelalte cercuri ale muzeului nostru.

Temele propuse de noi membrilor ciclului II, în cadrul activității de cercetare, care s-au concretizat în lucrările de sfârșit de an, au abordat probleme de istorie locală — în general monografii dar și microstudii, cu recomandarea unei bibliografii accesibile. Astfel o elevă, originară din satul Bucșani, a cercetat tema: „Prezențe ale boierilor Bucșani în viața politică a Țării Românești“, reușind să corecteze, pe baza interpretării documentelor cercetate, schema genealogică a acestei familii⁹. O altă elevă, originară la rîndu-i din cel mai vechi sat al județului, a realizat prima listă a satelor dîmbovițene atestate documentar în secolele XV-XVI, folosind cu pricepere toponimia locală, datele furnizate de documente, nu numai pe cele publicate în colecția D.I.R.¹⁰. O lucrare la fel de interesantă a scos în evidență activitatea grămăticilor și a logofeților Cancelariei domnești de la Tîrgoviște, în secolele XV-XVI, reușind să îmbogățească lista acestora cu nume noi, rezultate din analiza documentelor¹¹. Alți membri ai ciclului II tratează de asemenea teme inedite: „Călători străini despre Tîrgoviște“, „Grija pentru păstrarea monumentelor istorice tîrgoviștene oglindită în literatură“.

Unele lucrări sînt prilejuite de diferite aniversări: „Concepția despre republică în gîndirea dîmbovițeană“ (la a 25-a aniversare a Republicii); „Tradițiile revoluționare de luptă ale tineretului tîrgoviștean“ (la Semicentenarul U.T.C.); „Gîndirea tîrgovișteană despre unitatea națională“ (prilejuită de comemorarea unui secol de la nașterea lui Alexandru I. Cuza)¹²; „Tîrgoviștea și tradițiile luptei pentru eliberarea națională a poporului român“ (în pregătire în vederea celei de a 30-a aniversări a Eliberării).

⁹ Doina Voica, *Prezența activă a Bucșanilor în istoria Țării Românești*, în „Valachica — volum pentru elevi“, pp. 35—44.

¹⁰ Luminița Mihăescu, *Primele mențiuni documentare despre satele dîmbovițene în secolele XV—XVI*, ibidem, pp. 19—34.

¹¹ Sorina Scărlătescu, *Logofeși și gramatici în Cancelaria domnească de la Tîrgoviște*, ibidem, pp. 11—17.

¹² Cornelia Marin, *Concepția despre Republică în gîndirea dîmbovițeană*, ibidem, pp. 55—64.

— Marioara Antonescu, *Tradiții revoluționare de luptă ale tineretului dîmbovițean*, ibidem, pp. 71—74.

— Gheorghîța Done, *Gîndirea tîrgovișteană despre unitatea națională*, ibidem, pp. 45—50.

Toate cele 15 lucrări elaborate în numai doi ani de membrii cercului muzeal „Prietenii Curții Domnești“ au fost valorificate sub forma unor comunicări, a unor expuneri și articole în presa locală.

În vara anului 1972, muzeul nostru a inițiat prima sesiune de comunicări științifice ale elevilor, cu tema „Din istoria ținutului natal“, devenită deja tradițională și cunoscind o largă participare din întreaga țară¹³. Regulamentul participării la aceste sesiuni de comunicări evidențiază faptul că ele sînt destinate valorificării cercetărilor efectuate de către membrii cercurilor și societăților științifice ale elevilor, realizării unui schimb de experiență și îndrumării metodice a activității de cercetare științifică a elevilor. În premiера comunicărilor prezentate se ține seama de seriozitatea informării și documentării, de contribuția personală în analiza și interpretarea unor fenomene, capacitatea de sintetizare a datelor, ineditul faptelor tratate.

De asemenea, muzeul nostru a stimulat activitatea științifică a membrilor cercului, editînd primul supliment pentru elevi al anuarului „Valachica“. În prima parte, volumul cuprinde comunicările sesiunilor științifice ale elevilor din anul 1972, iar partea a doua prezintă cronica activității cercului, o adevărată tribună a experienței noastre în acest domeniu¹⁴.

Pe lângă formele de activitate menționate mai înainte (cursuri de inițiere cu caracter teoretic și aplicativ, cercetare științifică, redactarea unor lucrări și participarea la sesiuni), cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“ are la activul său numeroase ieșiri în județ și în țară, în mijlocul colegilor lor din cercurile de istorie care funcționează în licee, în taberele centrale, unde și-au făcut cunoscută activitatea, realizînd un fructuos schimb de experiență.

În programele anuale ale cercurilor ocupă un loc important și excursiile de documentare la muzee și monumente din județul Dimbovița și din țară, în vederea completării informării științifice realizate cu sprijinul material al Muzeului județean și al Comitetului județean U.T.C., aceste excursii constituînd în același timp și o formă de recompensă a activității de îndrumare a vizitatorilor-elevi, în vacanțele școlare și zilele de duminică¹⁵. În excursiile organizate s-au urmărit permanent tangențele istorice cu Tirgoviștea în contextul ideii unității culturale și politice a tuturor românilor de-a lungul istoriei și totodată rea-

¹³ Dacă la prima sesiune au participat elevi din 11 județe, la ultima au susținut comunicări științifice 34 elevi din 12 județe.

¹⁴ Volumul a fost primit favorabil de presa centrală și locală, fiind recenzat în „Tribuna școlii“, nr. 124. 29 decembrie 1973: „Scînteia tineretului“, nr. 7668, 16 ianuarie 1974; „Dimbovița“, nr. 1760, 24 octombrie 1973.

¹⁵ Dintre excursiile organizate, menționăm pe cele de 1-2 zile, în vacanțele de iarnă sau primăvară, la Cîmpulung—Bran—Brașov—Sinaia—Cîmpina; la muzeele din Capitală; la Pitești—Rîmnicu-Vîlcea—Horezu—Polovraci—Cozia; sau cele de 8—10 zile, în vacanța de vară, pe circuite mai lungi, pentru vizitarea monumentelor din nordul Moldovei, a monumentelor Dobrogei, monumentele din Oltenia, Banat, Țara Hațegului — inclusiv cetățile dacice și altele.

lizarea unui schimb de experiență cu cercuri științifice ale elevilor cu care se stabiliseră anterior contacte în taberele centrale.

Experiența dobândită de muzeul nostru în organizarea activității cercurilor muzeale a determinat C.C. al U.T.C. să accepte propunerea noastră de a organiza la Tîrgoviște, în colaborare cu muzeul, Tabăra Centrală a cercurilor de istorie și arheologie, din vara anului 1972. Programul taberei, organizat în întregime de muzeu, a cuprins : participarea la săpăturile arheologice din Tîrgoviște și la prima sesiune de comunicări științifice „Din istoria ținutului natal“, concursul cu premii „Dimbovița — vatră de istorie“, excursii la monumentele județului, întâlniri cu membrii cercurilor muzeale. Cu acel prilej s-a constituit Societatea de istorie a elevilor din Tîrgoviște „Mircea cel Bătrîn“, avînd ca fondatori cercurile muzeale, „Tinerii arheologi“ și „Prietenii Curții Domnești“¹⁶.

Apreciind rezultatele activității în cercurile muzeale, absolvenții participanți la o emoționantă festivitate de încheiere a activității ciclului III s-au angajat solemn să rămînă, chiar și după absolvirea liceului, prieteni ai muzeelor și au consemnat în cartea de onoare a cercurilor și în presă, impresiile lor care nu mai au nevoie de comentarii :

„...Cercul este o adevărată școală... o școală unde am învățat nu numai disciplina și rigorile muncii cercetătorului științific, dar am încheiat un colectiv trainic, de prieteni..., noi am izbutit să facem un salt deosebit, acela de la simpla „compoziție literară“ la studiu... (cercul — n.n.) ne-a îngăduit să ne făurim o gîndire echilibrată, să judecăm fenomenele istorice în profunzimea lor, descoperindu-le cauzalitățile, efectele și implicațiile.

...Mai amintesc faptul că ne-am însușit și o „profesiune“, pe aceea de ghid muzeal, că ni se stimulează inițiativa, că ceea ce am făcut la cerc ne-a ajutat mult, foarte mult, chiar în pregătirea noastră școlară și, de ce nu, pentru viață, pentru că de multe ori am dat examene cu noi înșine. Dar, poate mai deplin ne-a crescut fierbinte dragostea noastră pentru locurile natale, pentru Tîrgoviștea de azi, devenind o mare cetate socialistă a viitorului, ne-a educat într-un adînc sentiment patriotic și cetățenesc“¹⁷.

Aprecieri elogioase la adresa activității cercurilor muzeale au consemnat și oaspeții de seamă ai muzeului, între care directorul Muzeului republican din Cetinje-Munte negru, care s-au întîlnit cu elevii noștri. Unul dintre aceștia — directorul Muzeului din Novgorod (U.R.S.S.), menționa în interviul acordat presei : „... și să recunosc deschis : de la colegii din Tîrgoviște am avut de învățat citeva lucruri pe care, întors acasă, mă voi strădui să le introduc în practica muzeului nostru.

¹⁶ Actul constitutiv, în „Valachica — volum pentru elevi“, p. 81.

¹⁷ Gheorghiza Done, președinta cercului muzeal „Prietenii Curții Domnești“ în perioada 1970—1973.

Este vorba, cu precădere, de organizarea acțiunilor cu elevii liceelor, cu acești posibili arheologi și istorici. Mai ales activitatea cercului „Prietenii Curții Domnești“ este meritorie, o inițiativă unică, pe care mi-am notat-o și pe care am s-o împărtășesc la Novgorod¹⁸.

În concluzie, considerăm că cercurile muzeale constituie un mijloc deosebit de eficace în educarea patriotică și formarea pentru cercetare științifică a elevilor. Experimentul nostru, încheiat cu succes, justifică generalizarea acestui gen de activitate muzeală pentru elevi — cu modalități și posibilități materiale superioare față de cercurile științifice din școli, fără a considera că am epuizat toate posibilitățile de perfecționare în viitor a organizării acestei activități.

Avem convingerea că cheia succesului oricărei activități cu publicul — deci și cu elevii — este seriozitatea pregătirii profesionale și pedagogice a muzeografului, precizarea obiectivelor urmărite, capacitatea sa organizatorică, perseverența în găsirea unor forme variate și interesante.

Trebuie să menționăm că cercul muzeal nu-și propune să fie o clasă specială de istorie, ci — pe lângă orientarea unora dintre membrii săi spre facultăți umanistice, care studiază și istoria ca obiect — îi formează și pe ceilalți în spiritul prețuirii tradițiilor istorice, al disciplinei muncii de cercetare științifică, al convingerilor patriotice și internaționaliste și al aplecării lor asupra investigării istoricului științei și profesiei chiar din domeniul tehnic, căruia i se consacră după absolvirea liceului.

Acțiunile noastre cu elevii se înscriu pe linia prevederilor Hotărârii Plenarei C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, care subliniază necesitatea „pregătirii tineretului de toate gradele de învățământ pentru viață, pentru muncă, pentru activități social-utile, pentru a deveni participant activ la opera de construire a socialismului și comunismului în patria noastră“, iar printre măsurile stabilite se cere să fie „extinsă utilizarea metodelor moderne, active, care dezvoltă gândirea, capacitatea de investigare a elevilor, presupun participarea lor la dobândirea cunoștințelor, munca lor independentă, deprinderea de a învăța sistematic și de a aplica în practică cele însușite.

¹⁸ Ziarul „Dimbovița“, Tîrgoviște, nr. 1574, 20 martie 1973.

ANEXĂ

CRONICA ACTIVITĂȚII NOASTRE*

ARTICOLE

- Marius Mihălăchioiu („Tinerii arheologi“), *Săpăturile arheologice în județul Dimbovița, Valachica* — volum pentru elevi, Muzeul județean Dimbovița, Tîrgoviște, 1973, pp. 5—9.
- Sorina Scărlătescu („Prietenii Curții Domnești“), *Logofeți și grămăticii în cancelaria domnească de la Tîrgoviște*, idem, pp. 11—17.
- Luminița Mihăescu („Prietenii Curții Domnești“), *Primele mențiuni documentare despre satele dimbovițene în secolele XV — XVI*, idem, pp. 19—34.
- Doina Voica („Prietenii Curții Domnești“), *Prezența activă a Bucșanilor în istoria Țării Românești*, idem, pp. 35—43.
- Gheorghiuța Done („Prietenii Curții Domnești“), *Gîndirea tîrgovișteană despre unitatea națională*, idem, pp. 45—50.
- Maria Păduroiu („Prietenii Curții Domnești“), *Constantin Brîncoveanu, ultimul ctitor al Tîrgoviștei voievodale*, idem, pp. 51—54.
- Cornelia Marin („Prietenii Curții Domnești“), *Un sfert de veac de republică. Concepția despre republică în gîndirea dimbovițeană*, idem, pp. 55—63.
- Rodica Antonescu („Prietenii Curții Domnești“), *Pe urmele pașilor lui Grigore Alexandrescu prin Tîrgoviște*, idem, pp. 65—69.
- Marioara Antonescu („Prietenii Curții Domnești“), *Semicentenarul Uniunii Tineretului Comunist. Tradiții revoluționare de luptă ale tineretului tîrgoviștean*, idem, pp. 71—74.
- Cornelia Marin („Prietenii Curții Domnești“), *Gîndirea republicană a pașoptiștilor*, ziarul „Dimbovița“ — Tîrgoviște, nr. 1644, 9 iunie 1973.
- Maria Păduroiu („Prietenii Curții Domnești“), *Constantin Brîncoveanu, ultimul ctitor al Tîrgoviștei voievodale*, idem, nr. 1714, 31 august 1973.
- Adrian Mosor („Tinerii arheologi“), *Brazda lui Novac (Referiri la teritoriul dimbovițean)*, revista „Vlăstarul“ — Tîrgoviște, nr. 9, februarie 1974, pp. 6—7.
- Dana Niculescu și Ana Ioniță („Prietenii Curții Domnești“), *Grija față de monumentele Curții Domnești oglindită în literatură*, ziarul „Dimbovița“ — Tîrgoviște, nr. 1906, 14 aprilie 1974.

* Pentru perioada anterioară lunii iunie 1974, vezi „Valachica — volum pentru elevi“, pp. 75—80.

COMUNICĂRI

- A doua sesiune națională de referate și comunicări ale elevilor, membri ai societăților și cercurilor științifice, organizată de C.C. al U.T.C. și Ministerul Educației și Învățământului, Galați, 3—5 august 1973: Gabriela Giuvelea („Prietenii Curții Domnești“), *Călători străini despre Țirgoviște* — premiul I; Carmen Popa („Prietenii Curții Domnești“), *Constantin Brincoveanu și unitatea națională* — premiul III; Cristian Stoenescu („Prietenii Curții Domnești“), *Locul Țirgoviștei în dezvoltarea culturii Țării Românești în timpul domniei lui Matei Basarab*; Dana Niculescu și Ana Ioniță („Prietenii Curții Domnești“), *Grija pentru păstrarea monumentelor țirgoviștene oglindită în literatură*; Viorel Stoica („Prietenii Curții Domnești“), *Semnificația unor prezențe domnești în Țirgoviștea postvoievodală*;
- A doua sesiune de comunicări științifice ale elevilor, membri ai cercurilor de istorie, etnografie și filozofic din 12 județe: „Din istoria ținutului natal“, organizată de Muzeul județean, Comitetul județean al U.T.C. și Inspectoratul școlar județean Dîmbovița, Țirgoviște, 4—6 ianuarie 1974 (v. programul, mai departe).
- Sesiunea națională de comunicări științifice ale elevilor pe teme folclorice, organizată de Ministerul Educației și Învățământului, Sibiu, 19 aprilie 1974: Elena Tudose și Gheorghiuța Dinu („Tinerii etnologi“), *Repertoriul folcloric al satului Valea-Mare*; Gabriela Cristea („Tinerii etnologi“), *Probleme ale folclorului și folcloristicii în contemporaneitate*; Gabriela Olteanu („Tinerii etnologi“), *Ceremonialul înmormîntării în satul Gura-Ocniței*; Georgeta Nedelcu („Tinerii etnologi“), *Obiceiurile de iarnă din satul Izvoare*; Constanța Popescu („Tinerii etnologi“), *Radu lui Anghel din Greci*.
- Sesiunea de referate ale elevilor de la cercurile de științe sociale din școlile municipiului, cu tema: „Trei decenii de la eliberarea patriei“, organizată de Comisia de propagandă a Comitetului municipal Țirgoviște al P.C.R. și conducerea cercului pedagogic județean Dîmbovița al profesorilor de filozofie și economie politică, Țirgoviște, 24 mai 1974: Gabriela Răducu („Prietenii Curții Domnești“), *Țirgoviștea și tradițiile luptei pentru eliberarea națională a poporului român*; Romanța Voica („Prietenii Curții Domnești“), *Țirgoviștea și tradițiile luptei pentru eliberarea socială a poporului român*; Gheorghiuța Dinu și Elena Tudose („Tinerii etnologi“), *Aspecte ale luptei sociale și naționale în repertoriul folcloric al satului Valea-Mare*; Constanța Popescu („Tinerii etnologi“), *Lupta pentru dreptate socială în balada voinicească „Radu lui Anghel“*.

SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ

- Participarea a 7 membri ai cercului muzeal „Prietenii Curții Domnești“ la Tabăra centrală a membrilor societăților și cercurilor științifice ale elevilor, Galați, 3—15 august 1973
- Întîlnirea cercurilor muzeale „Tinerii arheologi“ și „Prietenii Curții Domnești“ cu un colectiv de specialiști de la Muzeul Olteniei din Craiova (1 septembrie 1973) și cu Societatea științifică de istorie a elevilor din Deva (6 septembrie 1973).
- Dezbaterile „Metodologia cercetării științifice și orientarea activității cercurilor științifice ale elevilor în perspectiva Hotărîrii Plenarei C. C. al P.C.R. din 13—19 iunie 1973“, cu ocazia întîlnirii cercurilor muzeale „Tinerii arheologi“, „Prietenii Curții Domnești“ și „Tinerii etnologi“ cu participanții la cea de-a II-a sesiune „Din istoria ținutului natal“, la cabinetul metodic al sesiunii, organizat în Muzeul de arheologie din Țirgoviște, 5 ianuarie 1974

PARTICIPARE LA CONCURSURI

- Concursul județean de filozofie, istorie și literatură „Tricentenarul Dimitrie Cantemir”, organizat de Comitetul județean Dimbovița al U.T.C., 2 noiembrie 1973: Gheorghiza Ivan și Romanța Voica — premiul I

ACȚIUNI CULTURAL-EDUCATIVE

- **Simpozionul „Dimbovița — vatră de istorie”:**
 - Liceul Băleni, 8 decembrie 1973: Gabriela Giuvelea, Dana Niculescu, Viorel Stoica
 - Clubul Teiș, 20 decembrie 1973: Carmen Popa, Cristian Stoescu, Dana Niculescu
 - Liceul agricol Nucet, 5 februarie 1974: Cristina Stoescu, Ana Ioniță, Viorel Stoica
 - Căminul cultural Aninoasa, 12 februarie 1974: Gabriela Giuvelea, Carmen Popa, Dana Niculescu
- **Simpozionul „Monumentele țirgoviștene — școală înălțătoare de patriotism”,** 11 august 1973, Tabăra centrală a membrilor societăților și cercurilor științifice ale elevilor, Galați: Cristian Stoescu, Gabriela Giuvelea, Viorel Stoica
- **Expunerea „Itinerare turistice în județul Dimbovița”,** Cabana „Piriul Rece” (în cadrul instruirii președinților cercurilor de turism B.T.T. din județul Dimbovița), 20 ianuarie 1974: Luminița Mihăescu

EXCURSII DE DOCUMENTARE

- 1—10 septembrie 1973: Căluu, Craiova, Strehaia, Drobeta — Turnu Severin, Porțile de Fier, Sarmizegetusa, Densuș, Hunedoara, Deva, cetățile dacice din munții Orăștiei, Alba-Iulia, Sibiu, Avrig, Sîmbăta de Sus, Făgăraș, Brașov (cercurile muzeale „Tinerii arheologi”, și „Prietenii Curții Domnești”).
- 19 aprilie 1974: Golești, Curtea-de-Argeș (cercurile muzeale „Tinerii arheologi”, „Prietenii Curții Domnești” și „Tinerii etnologi”).

ECOURI LA ACTIVITATEA CERCURILOR

- Activitatea a fost menționată în:
 - Ziarul „SCINTEIA TINERETULUI”, nr. 7668, 16 ianuarie 1974, *Eveniment: Iniția publicație muzeală pentru elevi*, de Gabriela Giuvelea.
 - Revista „TRIBUNA ȘCOLII”, nr. 124, 29 decembrie 1973, *Itinerare editoriale: „Valachica” — publicație muzeală pentru elevi*, de prof. Cornelia Olteanu
 - Ziarul „VIATA NOUĂ”, Galați nr. 8909, 8 august 1973, *Au luat sfârșit lucrările Sesiunii științifice naționale a elevilor*,
 - Revista „VLĂSTARUL”, — Țirgoviște, nr. 9, februarie 1974, *Ferestre*,
 - Ziarul „DÎMBOVIȚA”, Țirgoviște:
 - nr. 1706, 21 august 1973, *Distincții acordate unor membri ai cercului „Prietenii Curții Domnești” la tabăra centrală de la Galați*, de Petre Cristea
 - nr. 1737, 27 septembrie 1973, *Vizită de documentare*, de Petre Cristea
 - nr. 1760, 24 octombrie 1973, *Blocnotes cultural: Valachica — volum pentru elevi*, de Lucian Penescu
 - nr. 1828, 13 ianuarie 1974, *Manifestare științifică a elevilor: A II-a sesiune de comunicări „Din istoria ținutului natal”*, de Petre Cristea
 - nr. 1890, 27 martie 1974, *Activități fructuoase*, de Gheorghiza Ivan

PREDAREA ȘTAFETEI

23 mai 1974, ședința festivă la Curtea Domneacă: bilanțul activității elevilor din ciclul III al cercului muzeal „Prietenii Curții Domnești“, prezentat de Gabriela Giuvelea, președinta ceroului; alocuțiuni rostite de Gabriel Mihăescu, din partea Muzeului județean Dîmbovița, Aurelia Oprescu, din partea Comitetului municipal Tîrgoviște al U.T.C., prof. Mircea Georgescu, din partea filialei Tîrgoviște a Societății de științe istorice; alegerea noii președinte — Camelia Mihai și semnarea angajamentului solemn de către Dana Niculescu, Gabriela Giuvelea, Mariana Badea, Viorel Stoica, Cristian Stoenescu, Ana Ioniță și Carmen Popa.

PROGRAMUL

CELEI DE A II-A SESIUNI DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE ALE ELEVILOR
CU TEMA: „DIN ISTORIA ȚINUTULUI NATAL“ —
TÎRGOVIȘTE, 4—6 IANUARIE 1974

SECȚIA ISTORIE

- *Unele aspecte ale civilizației vechi în zona nordică a județului Vrancea*, Gabriel Leahu, Liceul Adjud
- *Sălajul și Unirea din 1918*, Doru Goron, Liceul Jibou
- *Aspecte din mișcarea muncitorească în județul Putna (Vrancea) în perioada 1918—1936*, Carmen Turcu, Liceul Adjud (Premiul special „Nicolae Bălcescu“ al Comitetului județean Dîmbovița al U.T.C.).
- *Anul revoluționar 1848 în Lugoj*, Elena Tripon, Liceul „Coriolan Brediceanu“ Lugoj
- *Unele descoperiri arheologice în depresiunea Oncști*, Dan — Anibal Hazaparu, Liceul nr. 1 municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej
- *Contribuții la cunoașterea așezării neolitice de la Turdaș*, Mihai Rotea, Liceul „Decebal“, Deva (Premiul special „Profesor Ion Negoescu“ al Inspectoratului școlar județean Dîmbovița)
- *Istoricul săpăturilor arheologice din județul Dîmbovița*, Adrian Mosor, cercul muzeal „Tinerii arheologi“, Tîrgoviște
- *Viața politică și culturală în Bucureștii secolului al XVIII-lea*, Mircea Pîrvu, Liceul nr. 36 București
- *Aspecte privind exploatarea lemnului de pe valea Bistriței, în zona comunei Borca, la sfîrșitul secolului al XIX-lea*, Maria Carază, Liceul „Mihai Sădoveanu“, Borca
- *Aspecte economice și instituții în Bucureștii secolului al XVIII-lea*, Alexandru Avram, Liceul nr. 36 București
- *Lupta maselor populare din Lugoj pentru eliberarea socială și națională în primul deceniu al secolului al XX-lea*, Rodica Pintilie, Liceul „Coriolan Brediceanu“, Lugoj (Premiul special „Nicolae Iorga“ al Muzeului județean Dîmbovița).

SECȚIA ISTORIE A CULTURII

- *Pagini din istoria Liceului centenar din Roman* — „Roman Vodă“. Elena Pensa, Liceul „Roman Vodă“, Roman.
- *Locul Țirgoviștei în dezvoltarea culturii Țării Românești în timpul domniei lui Matei Basarab*, Cristian Stoenescu, cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște (Premiul special „Stolnicul Constantin Cantacuzino“ al Societății de științe istorice, filiala Dîmbovița).
- *Istoricul Academiei de drept din Oradea*, Doina Teudan, Liceul nr. 4, Oradea.
- *Repetoriul folcloric al satului Valea-Mare, județul Dîmbovița*, Gheorghiu Dinu și Elena Tudose, cercul muzeal „Tinerii etnologi“ Țirgoviște (Mențiune)
- *Ultima zi a marelui poet și revoluționar Petofi Sandor la Cristuru-Secuiesc*, Reka Elekes, Liceul Cristuru-Secuiesc (Mențiune).
- *Grija pentru păstrarea monumentelor istorice din Țirgoviște, oglindită în literatură*, Dana Niculescu și Ana Ioniță, cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște
- *Din istoricul monumentelor de artă din municipiul Odorheiul Secuiesc*, Gustav Herman, Liceul „Dr. Petru Groza“, Odorheiul Secuiesc
- *Concepția antimonarhică a unor personalități din istoria liceului nostru*, Cornelia Marin, cercul de filozofie de la Liceul „Ienăchiță Văcărescu“, Țirgoviște
- *Obiceiuri de iarnă în satul Izvoare, județul Dîmbovița*, Georgeta Nedelcu, cercul muzeal „Tinerii etnologi“, Țirgoviște
- *Semnificația unor prezențe domnești în Țirgoviștea postvoievodală*, Violeta Stoica, cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște.

IN PLEN

- *Apariția și dezvoltarea mișcării muncitorești în Maramureș pînă la sfîrșitul celui de al doilea război mondial*, Alexandru Dragoș, Liceul „Gheorghe Sîncăi“, Baia Mare (Premiul special „Virgiliu N. Drăghiceanu“, al cercului muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște).
- *Constantin Brîncoveanu și unitatea națională*, Carmen Popa, cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște.
- *Scurt istoric al orașului Gheorghe Gheorghiu-Dej, din cele mai vechi timpuri pîng la 1948*, Tiberiu Hera, Liceul nr. 1, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.
- *Cetatea Clujului în timpul lui Matei Corvin*, Doru Rădulescu, Liceul nr. 3, Cluj.
- *Aspecte ale dezvoltării industriale pe platforma Borzești*, Vasile Lemnar, Liceul nr. 1, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.
- *Călători străini despre Țirgoviște (secolele XV-XVI)*, Gabriela Giuvelea, cercul muzeal „Prietenii Curții Domnești“, Țirgoviște.
- *Scrisul la daci*, Petre Bodnar și Iulian Munteanu, Liceul „Decebal“ Deva.
- *Pagini din istoria orașului Bacău*, Marilena Panaite și Ștefania Sava, Liceul Liceul nr. 1, Bacău.
- *Pagini din istoria petrolului în județul Dîmbovița*, Dan Burtoiu, Școala generală nr. 1, Țirgoviște (mențiune specială).
- *Circulația baladei voinicești în județul Dîmbovița*, Mihaela Constantinescu, cercul muzeal „Tinerii etnologi“, Țirgoviște.
- *Aplicații chimico-fizice în arheologie*, Corneliu Sonoc, Liceul „Decebal“, Deva.
- *Scurt istoric al orașului Oradea*, Mihai Carp, Liceul nr. 3, Oradea.
- *Semnificația revoluționară a înfăptuirii actului naționalizării în județul Dîmbovița*, Elena Ghișa, cercul de filozofie de la Liceul „Ienăchiță Văcărescu“, Țirgoviște.